GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siése luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 62. Sambata 30 Maiu|11 Iuniu 1881.

☞ Din caus'a santeloru serbatori ale Rusaliiloru, numerulu viitoriu va aparé Joi dim.

Brasiovu 28 Maiu/9 Iuniu.

Pre candu era se incheiamu acestu numeru primiramu dela comitetulu nostru electoralu permanentu, insarcinatu cu esecutarea votului conferentiei dela Sibiiu, doue apeluri tiparite, adresate unulu „càtra domnii delegati ai conferentiei generale electorale tienute in Sibiiu la 12—14 Maiu 1881" ear' celalaltu: „càtra onoratii presiedinti ai clubwiloru cercuriloru electorale din Ungari'a si Transilvani'a". Ne-amu bucuratu multu vediendu primulu semnu de viétia alu acestui comitetu, a caruia tacere incepuse a ne insuflá unele ingrijiri.

Apelurile, cari pórta dat'a de 8 Iuniu st. n. provóca pe delegati si pe presiedintii cluburiloru electorale romane cá se informeze in modu esactu si autenticu pe alegètorii romani asupra enunciatului conferentiei privitoriu la atitudinea Romaniloru façia de viitórele alegeri dietale. De aceea se alatura la acele apeluri unu estrasu autenticu alu processului verbalu alu conferentiei si program'a de actiune a partidei nationale romane. Comitetulu electoralu permanentu róga in specialu pe delegatii conferentiei trecute, sè convóce „càtu mai curêndu" pe alegètorii cercului, ce l'au representatu, se le raporteze despre resultatulu conferentiei dela Sibiiu si se chiarifice càtu de esactu conclusele conferentiali.

Delegatii din multe cercuri electorale au prevenitu dorinti'a comitetului centralu si 'si-au si facutu raporturile loru inaintea alegètoriloru, dela cari au fost primitu mandatulu. Remane acuma cá delegatii aceloru cercuri, unde inca nu s'a intemplatu acést'a, se urmeze fara amanare cererei esprimate in apelulu memoratu. Era momentulu supremu cá comitetulu electoralu permanentu se aduca aminte delegatiloru „datorinti'a patriotica nationala" ce-o au de a informá esactu pe alegètori despre hotaririle conferentiei, càci bine observa in primulu apelu, cà o procedere solidara si armonica a tuturoru Romaniloru, atàtu de imperativa in situatiunea de astadi, va fi possibila numai déca alegètorii voru fi bine orientati si scutiti de amagire si seductiune.

Desi ceva mai tardiu, comitetulu dela Sibiiu si-a inceputu in sfêrsitu actiunea si acést'a o constatamu cu placere. Speramu inse cà nu se va margini la memoratele doue apeluri, ci va lasá se urmeze càtu mai curendu unu apelu càtra toti alegètorii romani din Transilvani'a si Ungari'a, in care sè se esplice in termeni poporali adeverat'a insemnatate a unanimeloru concluse ale conferentiei nóstre generale electorale si sè se arate cu cuvinte mai elocinte necessitatea imperativa a unei procederi solidare si armonice a tuturoru Romaniloru façia de viitórele alegeri.

Dela atitudinea ce-o voru observá alegètorii romani in dilele dela 24 Iuniu pêna la 3 Iuliu n. anulu curentu va depinde cá se facemu se ne respecte contrarii nostri. Si-o scie si-o semte fiacare fórte bine, cà numai celu ce este respectatu póte pretinde cu succesu recunóscerea drepturiloru sale.

Unii ómeni, cari nu sunt multiamiti cu votulu conferentiei dela Sibiiu, sustienu, cà poporulu nostru tieranu din Ardealu — comitetulu electoralu permanentu ilu numesce „poporulu neinteligentu", contra carei numiri ne luamu voie a protestá — va merge in cele mai multe cercuri electorale la urna, desavuandu astfeliu hotaririle adunarei romanesci. Noi credemu a dá espressiune numai starei adeverate a lucrului si convictiunei generale déca sustienemu din contra, cà poporulu nostru va merge cu noi, pretutindenea, unde conducètorii sei voru fi la inaltimea chiamarei loru si unde forti'a nu 'lu va impinge la urna in contra vointiei sale.

Speramu, cà resultatulu alegeriloru din Transilvani'a ne va documentá cà aceia, cari predicu anarchi'a in sinulu poporului nostru, sunt rei si mincinosi profeti. Relele trecutului voru aduce si de astadata in multe parti fructe stricacióse, dér' totalitatea poporului nostru, sustienemu cu tóta tari'a, va merge cu adeveratii representanti ai vointiei si ai aspiratiuniloru sale. De poporulu „neinteligentu" nu ne tememu, ne este téma numai de acei „onorabili", cari se numescu pe sine cu atàta emfasa „inteligenti" si apoi nu se rusinéza a seduce pe poporu si alu face se servésca interesseloru straine, — pentr'unu blidu de linte.

Nu potemu incheiá mai bine revist'a nóstra de adi, decàtu apelandu la toti ómenii de bine, la toti Romanii de bunu semtiu si cu anim'a la locu se veghieze cá nu cumva interessele si onórea nóstra nationala se sufere scàdere prin propri'a nóstra negligentia!

Cronic'a evenimenteloru politice.

In dilele de 8 si 9 Iuniu a. c. s'a intrunitu in Brasiovu comitetulu centralu alu partidei nationale sasesci spre a stabili program'a electorala façia de viitórele alegeri dietale. Punctele principale ale programei primite cu unanimitate sunt urmatórele: Deputatii sasi nu voru intrá in nici un'a din partidele esistente dietale; bas'a dreptului publicu nu forméza unu obiectu alu opositiunei sasiloru; Deputatii sasi voru desvoltá in dieta o activitate indreptata asupra bunastarei tuturoru cetatianiloru tierei, cu deosebire ei voru combate unilateral'a politica a guvernului cu privire la contributiuni; Mai departe ei in opositiune cu ide'a statului de rassa unilateralu, voru representá bas'a faptica si probata de istoria a statului poliglotu; Din caus'a acést'a ei se voru contrariá la tóte tendintiele, cari au de scopu a restringe inca si mai multu drepturile concese si garantate prin legea de nationalitate, legea comunala si municipala, precum si prin legile religiunare ardelene.

Manifestulu electoralu alu Sasiloru, se va publicá adi mane. Nu scimu cum vine cà comitetulu centralu dela Sibiiu alesu de conferenti'a romana electorala dela 12 Maiu n'a publicatu pêna acuma — cá se tacemu de memorandu — nici macaru unu apelu, in care se resuscite alegètoriloru romani votulu conferentiei si se-i provóce la o procedere solidara in sensulu lui? — Este timpulu supremu cá comitetulu nostru se dé unu semnu de viétia!

In 8 Iuniu archiducele Rudolf si princes'a Stefani'a au sositu in Prag'a. La cererea monarchului spre a crutiá pe princes'a, care a fost camu bolnava in timpulu din urma, receptiune oficiala nu s'a facutu; dér' cu tóte astea pe totu drumulu dela gara la palatu jun'a parechia a fost primita de multime cu entusiasmu.

Cu privire la decursulu discussiunei asupra cestiunei Dunarei in camer'a romana scrie „Telegrafulu" din Bucuresci:

„In siedinti'a de sér'a trecuta a Camerei, relativu la interpelarile in cestiunea Dunarei, s'a votatu o ordine de di puru si simplu, ér' motiunile propuse de d-nii Lahovary, Fleva si Chitiu au fostu tramise la sectiuni.

„Eri d. G. Chitiu a cerutu cuventulu si a rugatu pe Camera se tréca in sectiuni spre a discuta acele motiuni si a luá o decisiune in privinti'a loru. Admitendu-se acést'a propunere, siedinti'a s'a suspendatu pentru unu timpu óre-care. Patru din siépte sectiuni au respinsu tóte motiunile, ér' cele-l'alte trei au admisu pe aceea a d-lui Chitiu, inse numai fondulu ei, transformandu-se in resolutiune, de óra-ce motiunea nu se mai puté votá in urm'a trecerei puru si simplu la ordinea dilei.

„Comitetulu delegatiloru apoi s'a intrunitu si a discutatu, dóra va ajunge la o intielegere, prin care sè se primésca si o resolutiune óre-care in cestiunea Dunarei, si totu-deodata sè se satisfaca si cererea d-lui primu-ministru D. Bratianu, care declarase, cà ori-ce motiune o va considerá cá unu blamu si se va retrage. Intielegerea nu s'a potutu inse stabili, càci era peste putintia se impaci duóe idei cu totulu opuse. Domnulu Chitiu si cu alti d-ni deputati erau de idea, cà sistemulu intrebuintiatu pêna acum de a se dá totu-deauna in cestiunile cele mari unu votu alu parlamentului, pentru a imputernici pe guvernu in afara, erá celu mai bunu. Guvernulu actualu, séu mai bine d. presiedinte alu consiliului, crede din contra, cà parlamentulu nu trebue se atinga o cestiune pendinte, ori-càtu de grava ar' fi ea.

„Precum credinti'a d'antaia, pe care o impartasimu si noi, este sincera si patriotica, negresitu, cà este si cea din urma; dér' e cestiune de vederi si de apreciare. Domnulu presiedinte alu consiliului inse a facutu din vederile si apreciarile sale cestiune de cabinetu. Domni'a s'a a repetatu cu mai multa aprindere si cu mai multa vigóre, declaratiunea din ajunu, cà, „nu va primi nici o motiune motivata" si cà, „fia ea de incredere séu nu, o va luá cá unu votu de blamu, care ilu va sili se parasésca banc'a ministeriala." In urm'a acestei declaratiuni, maioritatea a votatu contra motiunei motivate prin 45 voturi, care a intrunitu 25. Ministrii s'au abtienutu dela votu.

„Putemu se afirmamu, cà nu majoritatea, déru putemu díce unanimitatea Cemerei ar fi fostu pentru o motiune motivata, care se arete Europei ce vrea parlamentulu romanu in cestiunea Dunarei; déru candu i s'a pusu inainte o crisa ministeriala si candu nu se sciá cum se va termina, déca nu va servi alte interese de càtu cele romanesci, atunci majoritatea s'a ruptu si a votatu astu-felu, cá se evite cris'a mai cu séma, cà d. Dumitru Bratianu declarase, cà nu va cede (in cestiunea Dunarei) nici chiaru façia de cererile Europei intregi. Votulu de alalta-ieri séra si de eri alu Camerei nu va se dica de locu, cà parlamentulu parasesce cestiunea Dunarei in voia ei, nici cà nu se intereséza de ea. Din contra, toti credu, cà tiér'a nóstra nu trebue se cedeze intru nimicu, cà ea se nu parasésca terenulu articulului 55 din tratatulu dela Berlin si se apere tóte celelalte drepturi incontestabile."

Principele Milan alu Serbiei a aflatu in capital'a Ungariei o primire pe càtu numai se póte de binevoitória. Oficiosulu „Pester Llod" scie se spuna, cà d-nii din Vien'a ar' fi renunciatu deja la opositiunea loru contr'a redicarii Serbiei la rangulu politicu internationalu, de vreme ce acést'a tiéra, scapandu din ghiarele d-lui Ristici, intretiene astadi cu imperiulu austro-maghiaru relatiunile cele mai amicale. Acestu diariu da mai departe a se intielege, cà principele Milanu ar' fi declaratu, cà este gata a dá ore cari garantii, cà Serbi'a va respectá interessele politico-economice ale Austro-Ungariei. De asemenea se scrie din Berlin diariului „Kreuzzeitung", cà cercurile politice de acolo n'au de gandu de locu sè se impotrivésca la redicarea Serbiei la demnitatea de regatu, de vreme ce nici Austro-Ungari'a nu se opune la asemenea transformare de titulu.

Situatiunea principatului Bulgariei devine din ce totu mai critica. Dupa cum ne spune unu telegramu din Sofi'a, unu ucazu alu principelui Alesandru proclama dreptulu de asseddiu in tóta Bulgari'a. Procurorulu din Vidinu Nebolcin, rusu de nascere, a fostu arestatu. Liberalii moderati ceru dela principele rechiamarea comissariloru principari; sistarea mesuriloru militari, ce le a luatu, inlocuirea

muscalului Ernoth printr'unu bulgaru, cá ministru de interne si instituirea unui consiliu de statu numai in casulu celu mai estremu si inainte de tóte ceru mantienerea actualei constitutiuni. Radicalii din Serbi'a iau o parte fórte activa la agitatiunea contr'a principelui Alesandru. Ei publicara, dupacum ne spune „Coresp. politica“, sub adres'a d-lui Suknaroff, fostulu presiedinte alu Sobraniei bulgaresci unu feliu de manifestu politicu càtra poporulu bulgarescu, in care 'lu provóca se incerce totulu pentru a mantui actual'a constitutiune. Numai dusmanii poporului bulgarescu si serbescu, dice manifestulu, se potu bucurá de lovitur'a de statu a principelui Alesandru si numai tiranii si obscurantii sunt partisani ai absolutismului. Bulgarii trebue sè 'si aduca aminte càte rescóle, revolutiuni si omoruri s'au intemplatu in Serbi'a, pentru cà ocàrmuitorii voiau se puna progressulu si unitatea poporului sub tutel'a loru si voiau se declare pe poporulu serbescu de minorenu si de incapabilu de a se guverná elu insusi si tóte acestea numai, pentru cá se supuna jugului puterii loru libertatea si viitoriulu acestui poporu. Manifestulu, care este conceputu intr'unu stilu fórte vehementu, este subscrisu de 273 de radicali din adunarea nationale serbésca, intre cari se afla si patru preoti.

Din *Petersburg* se scrie unui diariu germanu, cà acolo s'a formatu unu nou *comitetu de teroristi*, care incunosciintià pe Tiarulu Alesandru cu o ironica politetia despre inceperea activitatii sale.

In cercurile politice datatórie de tonu astadi in Petersburg domnesce cea mai mare confusiune astfeliu, cà ocàrmuitorii nu mai sciu, cum se-'si ajute. Se dîce, cà insusi generalulu Ignatieff ar' fi datu Tiarului desperatulu consiliu, sè se faca cunoscutu mai de aprópe cu nihilismulu si tendintiele acestuia si a incercá intr'unu modu óre care o apropiare de densulu. Acést'a nu dovedesce altuceva nimicu decàtu, cà actualii guvernanti ai marelui imperiu rusescu incepu a vedé in fine, cà au adusu lucrurile acolo, incàtu pentru a nu cadé in prapastia, singurulu mijlocu de scapare mai este numai o impacare cu nihilismulu.

Nu trece mai nici o dî se nu-se descopere in Russi'a acum aci acum colo conjuratiuni secrete si se nu-se faca in continuu arestari. In orasiulu Koronesiu au fostu arestati cinci spredíece tineri, cari pe strade si pe piatiele publice cetiau nisce manifeste, cari pretindeau, cà sunt imperatesci si in care imperatulu multiumea credintiosiloru sei tierani si cetatianiloru crestini pentru isgonirea evreiloru din Russi'a sudica si 'i provóca a continua mai de parte cu gónele promitiendu fiacaruia participantu la gónele evreiloru càte 25 de ruble din cas'a s'a privata. Din Kiew se telegraféza cu dat'a de 7 Iuniu, cà consiliulu de resbelu dintre principalii urditori ai góneloru contr'a evreiloru a condamnatu pe unulu la 20 de ani de munca silnica, pe unulu la 15 ani, pe altulu la 10 ani si pe unu alu treilea la 5 ani de aceeasi pedépsa. Doi dintre acusati fura condamnati la deportatiune, in Siberi'a; éra trei insi admitiendu-se circumstantiele atenuante fura condamnati la reclusiune.

Facêndu o asemenare intre situatiunea din *Bulgari'a* si *Romani'a*. „La Nouvelle Revue“ dela 1 Iuniu dîse:

„Póte cà principele Bulgariei este si elu aprópe de asi primi lectiunea. Principele Alessandru guvernéza cam de susu, ni se pare; elu pretinde se guverneze dupa placulu seu, refusa de a pastrá Constitutiunea ce a primit'o in 1879, declara, cà Statulu trebuie stabilitu pe alte base, voiesce se creeze o aristocratia pamentésca, prin urmare feudala, si se faca apelu la poporu. Lovitur'a de Statu este unu lucru indeplinitu in Bulgari'a, starea de asediu este proclamata, generalulu rusu Ehrenroth este chiamatu cá mantuitoru.

„In *Romani'a*, din contra, regele, prin fia-care din actele sale se arata ingrijitu de a stabili in intregimea s'a regimulu constitutionalu si de a democratisá regalitatea. Coruptiunea administrativa este cea d'antaia grija a guvernului seu. Curagiulu de a dîce unei administratiuni mai multu orientala de càtu apusane: „Vomu reforma moravurile functionariloru“, 'l-a avutu d. D. Bratianu, presiedintele Consiliului de ministri. „Se pretinde, cà nu voiu gasi unu omu cinstitu in Romani'a spre a indeplini reformele administrative, a disu ministrulu intr'unu accesu de incredere robusta; credu cà voiu gasi ómeni cinstiti, si déca nu se voru gasi, se voru face!“

Trebuie se fia usioru de a pune Romani'a in stare se produca. De la resbelulu ruso-turcu, cu tóte sarcinele sale, situatiunea Romaniei a mersu imbunatatindu-se. Fondurile de statu sunt urcate pe tóte pietiele Europei. Monopolulu tutunuriloru, drumurile de feru, promitu venituri sigure. Celu din urma imprumutu a doveditu cà déca, acum càtiva ani, Romanii erau siliti de a imprumutá cu 12 la suta, astadi ei plaséza bonurile de tesauru si bonurile domeniale in renta 5 la suta cu 82 fr., ceea-ce constituie unu imprumutu cu 6 la suta. Valórea Creditului Romaniei s'a induoitu; acést'a este cea mai buna dovada despre prosperitate, pe care unu poporu 'si-o póte dá siesi si o póte da strainului.“

Conferenti'a generala

a representantiloru alegatoriloru romani

tienuta in Sibiiu in 14 Maiu st. n. 1881.

Siedinti'a III.

Inceputulu la $10^1/_4$ óre inainte de ameadi.

Dr. *Bozocea*. Regretu, cà antevorbitoriulu, nestorulu nostru Baritiu, m'a intielesu fórte reu tacsandu-me de socialistu si nihilistu, adscriindu'mi mie tendentie nihilistice si sociale, mie cu totulu straine. Basea socialismului germanu o forméza filosofi'a lui Hegel si nu teoriile lui Darvin! (sgomotu.)

Atari tendentie trebue combatute cu tóte armele, pentru cà ele producu efecte funeste (e dreptu!)

Del. *Munteanu*: Sub pretestu de cestiune personala vorbescu unii deputati de càte doue ori la unu obiectu si prin acést'a se face abatere dela regulamentulu desbateriloru.

Presid. Façia de observarea antevorbitoriului constatu, cà desbaterile acestei adunari au decursu strinsu in sensulu regulamentului afaceriloru interne ale conferentiei acesteia (asia e! dreptu!)

Del. *Budintianu*: Recunósce ponderositatea argumenteloru aduse inainte si desvoltate de raportorulu comissiunei Babesiu si de aceea sprigineso propunerea comisiunei de 30. càci acest'a in prima linia, *anuntia solidaritatea*, a *dóua se considera activitatea si pasivitatea numai cá mijlóce spre ajungerea unui si acelasiu scopu*.

Del. *Barbu*: amu auditu atàtu argumentele pentru politica de pasivitate si activitate si credu, cà cestiunea este pe deplinu desbatuta. De aceea facu propunere pentru *incheierea desbaterei* (se primesce!)

Presid. In virtutea § 7 alu regulamentului desbateriloru mai antaiu de tóte trebue sè se puna la votu propunerea pentru incheierea desbaterei (aprobare).

Acei domni deputati, cari sunt pentru incheierea desbaterii generale, se binevoiésca a se scula (se intempla, voci: contra proba!)

Presid. Acei domni, cari nu partinescu propunerea pentru incheierea desbaterei, se binevoiésca a se scula (se intempla).

Pres. Propunerea pentru incheierea desbaterei s'a primitu cu preponderanta maioritate.

Pres. Primindu-se acést'a propunere vorbitorii „pro si contra“ insemnati la birou au de a'si alege *càte unu vorbitoriu dintre densii* (se intempla).

Suspendendu-se siedinti'a pre 5 minute vorbitorii „contra“ isi alegu. de vorbitoriu generalu pre adv. Ludv. Ciato, ear' de vorbitoru „pro“ 'si alegu. pe adv. Ioachimu Muresianu.

Redeschidiendu-se siedinti'a presidiulu da cuventulu mai antaiu vorbitoriului contra.

Deleg. Ludovicu *Ciato* (activistu). Onorabila Adunare! 'Mi place a crede, cà on. adunare nu va luá in nume de reu, déca cá vorbitoriu generalu cutezu a osteni si eu pre càteva momente pretiuit'a atentiune a D-vóstra; dandu espressiune moderatei mele opiniuni individuali ce o amu in respectulu momentósei cestiuni supuse deliberarii D-Vóstre. (Se audimu!)

On. Adunare! Suindu-me pre acést'a tribuna, déca asiu dá ascultare numai entusiasmului generale atîtiatu prin classic'a si monumental'a vorbire a D-lui referinte Babesiu, nu asiu poté decàtu se me asociezu la propunerea amicului Dr. Aurel Muresianu, si se ve rogu a primi unanimu parerea comissiunei de 30; fiindu-cà inse in timpulu modernu nici o natiune, conscia de interesele sale vitali, nu mai face politica de sentimente, ci politica de interese, — pentru cà politic'a este sciinti'a esigentieloru, — si fiindu cà prin adoptarea parerei propuse de D-lu referentu Babesiu nu vedu salvate càtui de puçinu interesele nóstre vitali, acum a priori trebue se me declaru in contra parerei comissiunei de 30. (Sgomotu.)

Me ierte inse On. Adunare, déca inainte de a trece la meritulu lucrului voiu da espressiune resimtiêmentului, stêrnitu prin acea parte a vorbirei altcumu frumósa a D-lui Diamandi Manole, (asia e!) unde dice, cà nici unu adeveratu romanu bunu nu póte se procéda pre alta cale, decàtu pre cea propusa de comissiunea de 30 (voci: asia e!) Domni'a S'a este in mare eróre, sustienendu asia ceva, pentru cà eu asia credu, cà on. adunare este prea convinsa, cumcà cu totii avemu acelasiu scopu; numai in privinti'a midiulóceloru diferimu, in ceea ce eu nu numai cà nu aflu nici unu inconvenientu, din contra aflu unu progresu, pentru cà cu càtu viéti'a politica a unei natiuni este mai desvoltata, cu *atàta se inmultiescu si partidele politice, fara cá una se aiba temeritatea a suspitiuná pre cealalta, cu lips'a de patriotismu; (nicidecum!)* càci, déca s'ar' intempla altucumu, ar' *trebui sè se stinga tóte partidele politice din lume*; — si eu din partemi asiguru pre D-lu Diamandi, cà desi nu acceptezu propunerea comissiunei de 30, dér' amu totu acelasiu sinceru si viu interesu pentru causele nóstre natiunale, pe care 'lu are si D-s'a (bravo!) séu, ori care altulu din partidulu D-sale.

On. adunare! Dupa suferintia de mai multi seculi, in cari natiunea romana a facutu mai multe incercari zadarnice de a-si usiurá suferintiele, nedreptatirile si injuriele ne mai pomenite in istori'a lumei, (asia e! reu destulu!) eaca sosesce anulu eliberarii, *anulu mantuirii* poporului, anulu *in veci memorabilu* 1848 (asia e!) Romanii incovoiati de sarcin'a suferintieloru au salutatu cu-o nemarginita bucuria ivirea acestui anu pe orisontele natiunei, (asia e!) in firm'a sperantia, cà libertatea, egalitatea si fratietatea, acestea trei nobile fiice ale ceriului, care 'si-au eluptatu volórea cuvenita in apusulu Europei, se voru aclimatisá si in nefericit'a nóstra patria (bine aru fi fostu!) Tare in acést'a sperantia, natiunea romana la anulu 1848 si-a *formulatu unu programu*, pre basea caruia doriea a se rehabilitá in drepturile sale istorice (asia e!)

Acumu intrebu, crede on. adunare a poté realisá acést'a programa prin passivitate ori activitate? (Voci: si prin passivitate.) Desi suntu aplecatu a crede, cà program'a nationala numai prin activitate se póte realisá: totusi eu asia credu, cà sub impregiurarile de façia aceea in totalitatea s'a, nu *se va poté realisá nici cu una nici cu alta*; nu numai, pentru cà impregiurarile ne suntu astadi fórte *nefavoritórie* (asia e!) dér' si pentru aceea, cà ea contiene unele puncte, cari in unu statu poliglotu, cá alu nostru, noi de noi abia le vomu poté realisá! Si spre confirmarea asertiunei mele ve rogu a tiené contu de faptulu, cà in anulu 1848 s'a versatu sangele a mai multe mii de Romani (e dreptu!) si in locu de a fi realisatu màcaru o *mica parte* a acelui programu, *amu fostu mai bine de* 18 *ani maltratati* (dér' acuma?) de unu absolutismu rigorosu; eara la anulu 1863, candu Transilvani'a cá tiéra autonóma 'si avea legislatiunea s'a propria, eramu representati in unu numeru destulu de considerabilu; desi regimulu si dinasti'a se pareau a ne fi fórte aplecati; nu numai cà nu amu cercatu se profitamu de ocasiune spre a realisá acestu programu; *din contra amu conlucratu la aducerea unoru dispositiuni cu totulu opuse programului nationalu, cum a fostu de esemplu transferarea tribunalului supremu la Vien'a* (asia e!)

Acuma, D-loru, déca D-vóstra cu duóa ocasiuni atàtu de favorabili nu ati potutu realisá acestu programu, ve intrebu, credeti cà prin passivitate 'lu veti poté realisá adi? (credemu!) candu impregiurarile ne suntu neasemnatu mai vitrege? candu interesele dinastiei s'au confirmatu cu sistem'a politica de acum? Me ertati, déra eu asta nu o potu crede!

Asiadéra, déca a priori potemu vedé, cà sub impregiurarile actuali prin passivitate nu numai cà nu potemu realisá intregu, déra nici màcaru o parte a programului nostru nationale; óre prudenti'a politica nu ne impune nóue acumu *se ocupamu totu terenulu, pe care legile si constitutionalismulu, desi nefavo-*

ritoriu, dér' totusi ni l'a reservatu, si in cadrulu acestora se nisuimu a esploatá atàtea avantage càte numai se potu? cu reservatiunea mentale, cà venindu timpuri séu impregiurari mai favorabili pentru noi ne vomu nisui din tóte poterile a realisá tóte pretensiunile si aspiratiunile nóstre legitime (asia e!) Pentru cà legea electorale este asupritoria nu trebue se ne legamu manile. Se dice cà acést'a activitate aru invólve in sine o renunciare dela drepturile nóstre istorice, parasirea stindartului nationale, (negamu, nui adeveratu!) si eu dicu, cà acést'a nu este adeveratu; pentru cà drepturile unei natiuni numai atunci se pierdu, candu natiunea aceea nu mai are potere ale conservá (asia e!) séu ale recàstigá.

Ungurii in anulu 1849 inca n'au facutu programulu nationale, prin care Ungari'a o au declaratu de independenta si totusi la anulu 1866 Deák, tienendu contu de factorii datatori de directive, a inchieatu pactulu dualisticu (asia e!) Se ne servésca de indreptariu politic'a fratiloru unguri dela anulu 1863, cari au desvoltatu cea mai posibila intensiva activitate in cercurile loru de alegere — infaçiosienduse la diet'a din 1863 prin memorandulu cunoscutu. — Totu asemenea au urmatu si alte popóre.

Locuitorii din Elsati'a si Lotaringia inca nu s'au multiamitu cu situatiunea actuala si totusi isi tramitu miculu numeru de deputati in parlamentulu din Berlinu, unde in audiulu lumei isi dau espressiune neindreptatiriloru, ce li se facu. (Asia e!) Asemenea starea esceptionala a Irlandiei intru nimicu nu impédeca pe Irlandesi asi tramite deputatii in parlamentulu Angliei, cá acolo prin representantii loru competenti si legali inaintea forului legalu se 'si espuna injuriele ce li se facu.

Dér' la ce se mergemu asia departe, candu avemu esemple aici la noi in patria. Au nu vedemu pe natiunea sasa, care asemenea nu este multiamita cu starea actuala — cu càtu zelu esplótéza dela anulu 1865 incóce tóte avantagele constitutionalismului, spre a poté tramite càtu mai multi ablegati in parlamentulu tierii. Si numai natiunea nóstra se-si impuna in astufeliu de situatiune o neactivitate de deplansu, numai dens'a se stè cu manile in sinu, si sè se lase, cá contrarii nostri politici se ne scóta din tóte positiunile?!

Se dice, cà pre langa deprimatórea lege electorala din Transilvani'a participarea nóstra la parlamentulu Ungariei ar' fi ilusoria! Este dreptu, cà legea electorale e càtu se póte de asupritória pentru noi (asia e!) dér' de aici nu urméza, cà in cele 16 cercuri electorali, in care avemu maioritate absoluta, se nu alegemu, ci se lasamu pe poporu se fia esploatatu de straini; pentru cà chiaru si 16 deputati, numai, déca voru fi ómeni independenti si cu anim'a la locu, potu face multu in interesulu causei nationale; dupa ce in parlamentulu Ungariei mai suntu si alte elemente, cu cari in un'a séu alta afacere ar' poté face causa comuna (asiá e!) si apoi eu nici nu punu asia pondu mare pre numerulu deputatiloru, numai càtu cei alesi se fia destoinici a salvá prestigiulu natiunale! Modalitatea afirmata de dep. Diamandi Manole, cà noi aci acasa se aducemu inainte plansorile nóstre si nu prin deputati in parlamentulu tierii, e nesuficienta; nu este usanta si nu ajuta scopulu dupa parerea mea, (asia e!) si nu póte niciodata substitui si pre celu mai micu numeru de deputati, carii ar' poté luptá in diet'a tierii pentru interessele nóstre. Cu tóte, cà scimu din istori'a parlamenteloru, cà de multe ori unu votu decide. Au nu ve aduceti aminte, cà pre Ludovicu alu XVI lea cu maioritate de unu votu l'au judecatu la mórte; asemenea pe Thiers cu maioritate de unu votu l'au silitu a parasi postulu de presiedinte alu republicei! Din motivele aceste sustienu propunerea lui Lengeru (se traiésca! nu se primesce!)

Din Muntii Apuseni.

Conferinti'a alegàtoriloru romani din Transilvani'a, Ungari'a si Banatu, si unanimele concluse ale aceleia, intru atàta au turburatu creerii maghiariloru si maghiaroniloru nostri, incàtu in tóte locurile si la tóte ocasiunile cérca a-'si versa veninulu asupra poporului romanescu. Nicairea dóra, maghiarii nu suntu asia infuriati cá la noi, ba dela incoronarea regelui Romaniei incóce, amu poté dice, cà suntu chiaru turbati.

Unu conglomeratu de ómeni, nemti si chiaru si romani renegati, formandu majoritatea maghiaroniloru nostri, acestia se intielege, cà nu dóra din patriotismulu celu mare, cu care se maschéza cá toti neofitii, ci mai multu, cá se tréca de mari maghiari inaintea celoru dela potere de-o parte, si din fric'a neintemeiata ce caracteriséza pe toti renegatii de alta parte, 'si dau tóta silinti'a a prepara terenulu unui statariu pentru Muntii apuseni. La acést'a apoi press'a din Clusiu — càtranita pêna in rerunchi asupra Romaniloru — bucurosu le intinde man'a fratiésca.

Cine cunósce blandulu, dér bravulu poporu din Muntii apuseni si-i va fi venitu la mana Nr. 121 a diuariulu „Kelet“ din Clusiu, afla pre deplinu justificate aceste aserte. Pentru cà, desi este unu lucru notoriu, cà nicairea pre teritoriulu Transilvaniei si alu Ungariei averea, persón'a si chiaru si onórea nu este mai sigura cá in Muntii apuseni, totusi neofitii nostri prin pseudonimulu „átutazó“ voiescu a face din acestu poporu blandu numai o céta de banditi, brigandi, hoti si tóte càte i-a venitu in condeiu acestui fauritoriu de minciuni.

Domnii dela potere tramitu la schimbariile de auru din Zlatna si Abrudu sute de mii de florini, si de galbini prin post'a portata de unu singuru postillon, care trece prin munti si vali, — in tempu de érna do multe ori chiaru pre la miediulu noptii, — si totusi cronic'a pêna astadi nu ne arata unu singuru casu, cà acestu postillon, care duce cu sine sutele de mii ale guvernului „pariutescu“ aru fi fostu atacatu vreodata. Dela Campeni pêna la Ofenbaia, si Abrudu banii incassati prin oficiulu Silvanisticu din Campeni, de multe ori dieci de mii, se espedéza totu deauna prin post'a trasa de unu calu, manatu de unu tineru de 17 ani, si veteranii nu'si aducu aminte, cá vreodata sè se fi causatu dauna erariului ori privatiloru. Si totusi insolintia acestoru strengari a potutu merge pêna acolo, càtu din acestu poporu se faca „banditi“ si „brigandi.“

Se ve spuna domnulu „Átutazó“, cà óre singurulu postillon, si chiaru si 12 gendarmi lenga elu, fost ar' fi fostu in stáre a trece preste pustele Ungariei cu o suma numai de 20.000 fl. fara cá se le remana in drumu cadavrele? Se ne spuna Domnulu „átutazó“, cà ore fii acelui poporu se potu numi banditi si brigandi, cari din candu in candu mai comitu càte unu furtu de 1 puiu si gaina cá in Ofenbaia; se mai batu càte odata cá in Albacu, si orareori comitu escese mai mari cá celu din Carpenisiu, séu acelu poporu ar' meritá mai bine acestu epitetu, care nu post'a, dér'a in diu'a mare opresce trenulu mànatu de poterea vaporului si jafuesce totu, ce se afla in elu? Se ne spuna, cà unde aru fi mai cu scopu a se decreta dreptulu statariu? Acestu „átutazó“ nu se rusinéza a se folosi in corespondinti'a s'a façia de poporulu romanescu de unele espressiuni cá „müveletlen vérengző ember forma nép“, pre care organulu d-lui Tisza le publica „sans gêne.“

Se vede, cà lucrurile inaintéza cu pasi gigantici. Fórte bine facu domnii maghiari, cà 'si arata càrtile, cu cari se jóca. Mai tardiu séu mai curendu va trebui se ne luminamu, cá se scimu, cà ce-e datorinti'a inse si dereptulu unuia si alu altuia. Pêna atunci pre noi puçinu ne genéza calumniile ómeniloru de calibrulului „Átutazó“ pentru cà lumea civilisata si asia ne cunósce si pre unii si pre altii.

Silvius.

Diverse.

(Foculu din Cernatulu Saceleloru.) Cu privire la marele incendiu din Sacele intemplatu Marti'a trecuta càtra séra ni se mai comunica urmatórele detailuri:

„Foculu a isbucnitu la Secuiulu Kaplar Mihaly, in dosulu stradei tergului. Dela casele acestuia foculu a cuprinsu cu nespusa iutiéla tóta partea stanga a stradei, pêna candu a iesitu la campu. Poterea focului a fost atàtu de mare, incàtu la marginea stradei, care ducea pre campu, au arsu chiaru si duóe case de pétra, asia, cà si zidurile s'au dàrimatu. De aci foculu a luatu directiunea laterala spre Satulungu si a mai mistuitu inca alte duóe strade. Vreo duóe sute edificii (case, grajduri, siuri s. a.) se dice, cà au fost prefacute in cenusie, cele mai multe clàdiri suut proprietate a Secuiloru din Cernatu, dér' intre cei nenorociti se afla si multe familii romane. Se asigura cà Secuii locuitori ai stradeloru si sateloru laterale erau adunati la jocu afara din satu candu a isbucnitu foculu, (fiindu a treia dî de Rusaliile loru) dér' s'au aratatu nepasetori, respundiendu gendarmiloru, cari ii maná se sara in ajutoriu: „Las' se arda, càci ce arde nu putrediesce,“ O mare calamitate a fost, cà mergendu ómenii la cas'a oficiului comunalu, cá se iè de acolo tulumbele si celelalte recuisite necessarie pastrate acolo, n'au aflatu pe nimenea, tóte usile erau inchise, nu era acolo nici straja care are a pazi cass'a comunala. Primariulu cu notariulu si cassariulu erau dusi la Sz.-St.-György spre a salutá pe d. Jokai ear' subjudele se ocupá p'atunci de alte afaceri private, pe candu era periclulu mai mare. Astfeliu bietii ómeni, pêna ce a sositu ajutoriu dela pompierii din Brasiovu, au trebuitu se care apa cu botele si se incerce a stinge foculu in modulu acest'a primitivu. Abia intrunu tardiu au datu de-o pompa, care se aflà la unu privatu si cu acést'a se silira a scapá unu rêndu de edificii in partea drépta a tergului. Este a se multiami numai energiei, ce au desvoltat'o comerciantii, cu deosebire domnii Laurianu, Manu si Kovács, apoi mestesiugarii, in fine d. preotu Urdea in fruntea invetiatoriloru romani si unguri din Cernatu: Debu, Zichilu, Bődő si Acs, cà urmarile triste ale focului au mai fost ici colo paralisate. Numitii conduceau pe femei si copii, cá sè care apa cu botele punendu incàtuva stavila latirei incendiului si indemnandu pe ómeni sè-si salveze averea miscatóre. Afara de acést'a este a se multiami in specialu pompieriloru din Brasiovu, cari au sositu in Cernatu inca candu era periclulu mare, asia, incàtu ajutoriulu loru a contribuitu in modu decisivu la potolirea focului. Dreptu multiamire pentru acést'a Secuii, cari au avutu toti caii loru acasa, n'au voitu se dé pompieriloru brasioveni doi cai, ce le trebuiea pentru intórcere, ci acestia au trebuitu se fia recuirati dela unu Romanu, care numai atunci se intorsese din Romani'a. Se vede, cà si pretorele abia póte birui cu Ciangaii incapatinati. — Terminu, esprimendu speranti'a, cà marinimositatea publicului romanu, documentata la tóte ocasiunile, va veni in ajutoriu si nenorocitiloru din Cernatu. x.—

(Reuniunea sodaliloru romani din Clusiu) va arangiá in favórea fondului seu la 13 Iuniu st. n. 1881 in gradin'a la „Capulu turcescu“ (Törökfő) unu maialu.

(Finitulu tragicu a unui jocu cu pusc'a.) Ni se scrie din Bai'a de Crisiu 6 Iuniu n.: „In 3 l. c. la orele $4^1/_2$ d. a. unu despartiementu de soldati din Reg. 50, stationatu aici, primi mandatule de a merge la darea la semnu. Inainte de pornire doi sub-oficieri Nicolau Borz'a, nascutu in Voil'a, si Ioane Giurc'a, fiiulu preutului gr.-cat. din Bucerdea vinósa, incepura a se disputa despre aceea, care ar' sci mai bine ochì, candu celu d'antaiu avendu pusca in mana, o indreptà acumu càtra unulu acum càtra altulu, lasandu josu din candu in candu cocosiulu fora de a fi inse inchisa pusca, in fine o indreptà càtra Giurc'a, candu cestu din urma-i dîse ridiendu, incopciindusi nasturele de pe umerulu stangu, „dà o incóce cà tu nu sci semnalá.“ Atunci numai decàtu se audi o detunatura si Giurc'a cadiù la pamentu, si fara de a mai poté dice vr'unu cuventu isi dede sufletulu. Glontiulu a lovitu man'a lui drépta in partea superióra, de aci in falca, remanendu in capu. Dupa acestu durerosu evenimentu, vediendu intimulu seu amicu, Borza, ce s'a intemplatu incepù a tremurá si cadiù si elu langa cadavru, plangendu cá unu copilu desperatu. Numai decatu se respandi faim'a cá fulgerulu despre tristulu incidentu, ómenii din tóte partile orasiului alergau spre casarma, cá se véda. La momentu urmà investigarea din partea judecatoriei, care constatà faptulu, afora de aceea cà cum s'a inchisu, pusca elu despre acést'a n'a avutu cunoscintia. Afora de aceea recunoscutu de toti, cá amicu intimu alu repausatulu, dispare ori-ce intentiune malitiósa.

Cadavrulu sergentului a fostu transportatu la spitalulu civilu din locu, eara colegulu si amiculu seu plange si se càiesce de neatentiunea s'a. Eata urmarile nefericite ale jocului cu pusc'a! In 5 l. c. s'ar inmormentatu sergentulu dupa ce sosise si neconsolatulu seu tata o multime mare de poporu din orasiu si din satele vecine, cu totulu aprópe la doue mii de ómeni, luara parte la conductulu funebralu. Unu despartiementu de soldati inainte, altulu indereptu, éra in midilocu preutii fungenti si cantaretii, loru le urmá sarcofagulu incarcatu de cununi de flori, portatu de siése soldati. Toti dicu, cà o inmormentare mai imposanta n'au vediaretu dela inmormentarea prefectului legiuniloru gemene Avr. Iancu. Caus'a e, cà Giurc'a a fostu soldatu bravu, dupa cum se esprima chiaru si superiorii lui, cà n'a avutu alu doilea soçiu, si afora de aceea prin maniera-i placuta, animá si crescerea-i nobila a sciutu càstigá simpati'a tuturoru, pentru aceea l'au cunoscutu si iubitu toti. A fostu romanu si romanulu iubesce pe ai sei! Titus.

(Junimea studiósa dela gimnasiulu din Blasiu) va arangiá Sambata in 18 Iuniu st. n. in „Berculu Metropolitanu“ o „petrecere de véra“ Déca timpulu nu va fi favorabilu petrecerea se va tiené in sal'a „Otelului nationalu.“

(Ordinulu „Coróna Romaniei“.) „Monitorulu Oficialu“ publica legea privitóre la infiintiarea noului ordinu romanu „Corón'a Romaniei“, creatu spre a perpetuá memori'a ma-

relui actu alu proclamarei Regatului si destinatu a resplati servitiile aduse Statului. Decoratiunea se compune de o cruce cu ramure egale; fiacare ramura e de smaltiu rosiu, avendu impregiuru o dunga alba; intre ramuri se afla cifr'a Regelui. In midiloculu crucei e unu medalionu cu duóe fetie: pàrtea de d'asupra contiene corón'a Regala de otielu pe smaltiu rosiu; impregiuru, pe o cordea de smaltiu albu, e scrisu in partea superióra: P r i n n o i i n s i n e, si, in partea inferióra, 14 Marte 1881. Reversulu medalionului pórta scrisu la midilocu, pe smaltiu rosiu, 10 Maiu si pe cordea alba impregiuru 1866, 1877, 1881. Crucea e atèrnata de o pantlica albastra inchisu, cu càte o dunga pe fiacare lature de colórea otielului. Ordinulu e impartitu in cinci grade, cari voru luá denumirile de: Mare Cruce, mare oficiaru, comandoru, oficiaru si cavaleru. Membrii ordinului sunt numiti pe viétia; numerulu loru nu voru intrece pentru marii cruci 25, pentru marii oficiari 80, pentru comandori 150 si pentru oficiari 300. Decoratiunile acordate strainiloru nu sunt cuprinse in limitele fixate mai susu. Nimeni nu póte fi admisu in ordinu de càtu in anteiulu gradu de cavaleru. Spre a fi numitu la unu gradu superioru, trebue stagiulu urmatoru: 1-iu pentru gradulu de oficiaru, 3 ani in acelu de cavaleru; 2-lea pentru gradulu de comandoru, 2 ani in acelu de oficiaru, 3-lea pentru gradulu de mare oficiaru, 3 ani in acelu de comandoru; 4-lea pentru gradulu de mare cruce, 5 ani in acelu de mare oficiaru. In timpu de pace cá si in timpu de resbelu, servitiile extraordinare potu dispensa de conditiunile prescrise pentru admiterea si inaintarea in ordinu. Propunerile de numiri si inaintari voru fi deliberate in consiliulu de ministri. Pentru casurile de dispensa, mentionate in articululu precedentu, servitiile extra-ordinare voru fi anume aratate in jurnalulu consiliului. Onorurile voru fi aceleasi cá cele atribuite prin regulamentulu S t e l e i R o m a n i e i celoru cinci grade ale acestui ordinu.

(O istorióra din haremu.) „Corespondenti'a politica“ din Vien'a afla urmatórele relativu la o scire anterióra, dupa care ambasadorulu italianu din Constantinopolu are de gandu se intrerupa relatiunile sale diplomatice cu Assim pasia, din caus'a trecerei la islam a unei fete evreesci: „Sunt aci femei turcesci, cari cauta fete tinere, frumóse, crestine séu evreice, si promitendu-le munti de auru le indémna a trece la islamismu si a intrá in haremulu vr'unui pasia. In modulu acest'a isbuti deunadi o astu-feliu de mijlocitóre galanta, ca sè se duca o tinera italiana, si cu tóte silintiele, contele Corti n'a pututu se o scóta din haremulu in care fusese dusa, de óra-ce fat'a tocmai devenise majora si declará cà a trecutu de buna voie la religi'a musulmana. — De asta data lucrulu sta altu-feliu: evreic'a e numai de 14 ani si declarati'a ei, cà a trecutu la islamu de buna voie, nesilita, nu se póte luá in considerare. Tatalu e desperatu si conjura pe ambasadorulu italianu se 'i procure pe fiica s'a. In urm'a insistentiei ambasadei italiane, copil'a a fost luata din cas'a turcului betranu, unde se detinea pèna se va gasi unu cumperatoru, si dusa la Pórta pregatinduise acolo o odae de locuitu. Aci potu vorbi cu dens'a dragomanii italiani, dér' totu-deauna in presenti'a Zaptiiloru, cá se nu fia rapita. Assim pasia a declaratu, cà dupa legile turcesci ea e majora si deci nu o voru estradá. Pe de alta parte inse contele Corti amenintia, cà déca nu se va liberá fat'a, va intrerupe relatiunile cu Pórt'a. „R.-W.“

(T e a t r u r o m a n u.) Trup'a d-lui I. D. I o n e s c u va vepresentá màne Dumineca piesele: „Pantalonulu rosiu“, comedie in 1 actu si „Ràmasiagulu tieranescu“, vodevilu in 1 actu de Negruzzi. D-sióra Mina Georgescu va cantá diferite cantece nationale. D. Ionescu va cantá „Revist'a Artistului“ si diferite cuplete.

Dare de séma

despre venitele si spesele dela balulu romanu din Budapesta tienutu in 21/9 Fauru 1881 in favorulu societatii „Petru Maioru.“

Comitetulu arangiatoriu 'si esprima profund'a s'a multiamita tuturoru colectantiloru si contribuitoriloru maranimosi, cari l'au sprigìnitu intru realisarea unui scopu de insemnatate sociala ,si culturala atàtu de ponderósa, precum a fostu celu ce si l'a defiptu comitetulu, adeca, cá pe de o parte se fia evidentu, cà si romanulu scie duce in viéti'a sociala unu rolu destulu de impunatoru, pe de alta parte de a asecurá materialminte esistinti'a societatii „Petru Maioru“, cá astfeliu generatiunea viitória de tineri studiosi pestani se nu fia necesitata a 'si pune tóte ostenelele mai numai pentru a sustiené de adi pe mane traiulu societatii, prin ceea ce ar' fi necontenitu impedecata de a satisface pe deplinu menirei principali a numitei societati, care este: „desvoltarea in cultura, in limb'a romana si latirea spiritului de colegialitate.

Cu bucuria constatamu, cà in estu anu amu facutu unu passu destulu de considerabilu càtra scopulu doritu. Din incursele totale in suma de 2531 fl. 12 cr., substragèndu-se spesele de 1162 fl. 88 cr.. a remasu venitu curatu 1369 fl. 24 cr., din care 1050 fl. s'au destinatu de càtra societate pentru fondulu permanentu, ear' restulu de 319 fl. 24 cr., pentru celu disponibilu.

Acest'a e resultatulu sumariu, ear' componentii lui, — adeca ofertele in legatura cu numèle maranimosiloru contribuitori, cá suprasolventi, — suntu umatorii:

I. Maiestatea S'a Imperatulu si Regele 100 fl.. Dómnele patronese: D-n'a Elena Tisza nasc. Contess'a Degenfeld 100 fl. si 280 fl. prin afabila-i mijlocire pentru bilete, D-n'a contessa V. Károlyi 50 fl. si 161 fl. asemené pentru bilete, D-na Catarina Ioanoviciu 100 fl. D-n'a Catarina Galu 200 fl., Clu George de Mocioni 50 fl., dd. Ales. si Eug. de Mocioni 40 fl., D-lù Antoniu de Mocioni cu socia 30 fl., contele F. Wenckheim 30 fl., Alteti'a S'a Archiducele Iosifu, Dlu M. Baich, Dlu I. cav. de Puscariu, Dlu Aug. Láday càte 20 fl., Dlu George Ioanoviciu, Dlu Vincentiu Babesiu, Dlu Ales. Romanu càte 15 fl., Dlu Ales. Popu 12 fl., mai coldctandu ancà 94 fl., Eminenti'a S'a Cardinalulu Haynald, fl. S'a Eppulu Stojcovics, Dlu Consulu alu Romaniei E. Voinescu, contele A. Bethlen, Dlu Al. Mocioni, Dlu M. Wahrmann, Generalulu Traianu Doda, Dlu Iosifu Hossu, Dlu N. Strevoiu, Dlu D. Lyka, Dlu I. Vornica, Dlu Dr. Dulácska, Dlu Dr. A. Várady, Dlu I. Nemeshegyi, Dlu Sig. Popu, Dlu I. Neagoe, St. M. càte 10 fl., mai colectandu incà 66 fl., Cont. Guido Karácsonyi 6 fl., Dlu Fanru, Dlu A. Wladu, Dl. A. Nedelcu, Dlu Demtsanu, Dlu Veltianu, Dlu Grabowsky càte 5 fl., Coutess'a A. Bánffy contele G. Batthyány, Dn'a S. Schosberger de Torja, Dn'a Bischitz càte 3 fl., cont. A. Gyürky, Dn'a P. Szathmáry Király, Dlu Gregoriu Serbu preotu castrense, N. Sciopóne càte 2 fl., Cont. 1, Andrássy, cont. A. Pallavicini, cont. R. Wenckheim, br. G. Fehérváry, br. A. Zafferl, br. G. Radvánszky, Cont. G. Bánffy, br. A. Redl, B. A., cont. C. Almásy sen., Dlu L. Karácsonyi, Dlu Palikucsevnyi, Dlu Karcsay, Dlu Dr. A. Marienescu, Dlu N. Németh, Dlu S. Masierevics, Dr'a V. Porutiu, Dlu I. Porutiu, Dlu St. Ioanoviciu, Dlu L. Ionescu, Dlu C. Manó, Dlu Iosifu Romanu càte 1 fl.

(Va urmá.)

Revista bibliografica.

Din poesiele lui Andreiu Muresianu. Editiunea II. Editur'a erediloru auctorului. Sibiiu, Tipariulu tipografiei archidiecesane 1881.

In prefaçi'a la editiunea II se dice: „Editiunea d'anteiu, fiindu de ani incóce trecuta in manile publicului pèna la celu din urma esemplariu: la staruintiele multoru adoratori ai natiunei nóstre, ai musei romane si ai neuitatului autoru repausatu s'a tiparitu acést'a editiune nóua a poesiiloru lui Andreiu Muresianu. Pentru a implini dorinti'a poetului, rostita in prefaçi'a editiunei d'antaie, a d o u 'a editiune este c o m p l e t a t a s i t i p a r i t a c u l i t e r e s t r a b u n e. Dorinti'a poetului de siguru este si a iubitoriloru de mus'a lui.“

Nu este de lipsa, cá se mai vorbimu cititoriloru nostri despre insemnatatea acestei colectiuni de poesii, ea este, credemu, de toti pe deplinu apretiata si recunoscuta. Prin a dou'a editiune a acestoru poesii s'a satisfacutu unei necessitati in generalu semtite. — Tipariulu nóuei editiuni este fórte frumosu si charti'a e eleganta; opulu 8^0 contiene 223 de pagine si este inavutitu cu date biografice si cu mai multe poesii, cari n'au fost publicate in editiunea prima.

Pretiulu unui esemplaru este 1 fl. 50 cr. Comande se primescu si la administratiunea „Gazetei Transilvaniei.“

„P s i c h o l o g i 'a E m p i r i c a séu S c i i n t i 'a d e s p r e S u f l e t u intre marginele observatiunei de I. P o p e s c u, Sibiiu 1881. In tipografi'a lui S. Filtsch (W. Krafft.) Prin opulu acest'a de-o valóre in adeveru sciintifica erudituliu autoru a astupatu o lacuna semtita in literatur'a romana. Vomu reveni cu alta ocasiune asupra lui, deocamdata observamu, cà opulu, dupa ce in introductiune esplica notiunea, problem'a, importanti'a, principiile, isvórele, metodulu si divisiunea psichologiei empirice, tractéza in patru sectiuni, I asupra relatiuniloru d'intre sufletu si corpu, II asupra ideiloru, III asupra sentimenteloru si IV asupra nisuintieloru. De indreptariu i-a servitu autorelui scól'a filosofica a lui Herbart.

Editoru: Iacobu Muresianu. Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.